

A tanári mesterszak pedagógia-pszichológia tárgyelemeinek rövid tartalmai az SZTE-n

Az akkreditációs anyagból átemelt rövid összefoglalásokat szerepeltetjük itt tájékoztatásul. Az aktuális kurzusleírások ezeknél értelemszerűen bővebbek.

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
A nevelés- oktatás pszichológiai alappjai	<p>A tanítás-tanulás fejlődéslelektani alapjai A személyiség fejlődésével, az értelmi és érzelmi fejlődéssel kapcsolatos elméletek és kutatási eredmények. A gyermekekre és nevelésére, oktatására vonatkozó tudományosan megalapozott ismeretek. A pszichés fejlődés életkori és egyéni sajátosságai. A tanulás idegtudományi alapjai. Az érzelmek szerepe a nevelés-oktatás gyakorlatában. Az érzelmi intelligencia alkotó tényezői és szerepe</p> <p>A szocializáció, a társas környezet pszichológiája A tanulói csoportok és a nevelőtestületek életének általános szociálpszichológiai és iskolai funkciójukból következő speciális jellemzői. A tanulók és a tanárok testi-lelki-szellemi egészségét veszélyeztető tényezők; mentálhigiénié és megküzdési stratégiák.</p>	<p>A tanulók és tanulócsoportok megismerése A tanulók megismerésének módszerei és eszközei. A megfigyelés eszközei, kérdőívek, tesztek használata. Az iskolai életben részt vevő személyek és csoportok (tanulók, tanulócsoportok, tanárok, nevelőtestület) kapcsolatrendszerének ismerete. Iskolalátogatással (hospitálás).</p>

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
A nevelés célja, feladatai és módszerei	<p>A nevelés céljai, feladatai Az emberre vonatkozó, pedagógiai-pszichológiai szempontból releváns természet- és társadalomtudományi ismeretek, filozófiai elméletek. A demokratikus társadalmak nevelési céljai. Értékek a nevelésben. A nevelés hatásmechanizmusai. Értékek közvetítése a tanítási-tanulási folyamatok keretében. A demokratikus gondolkodás fejlesztése, az előítélet- és társadalmi sztereotípiamentes szemlélet kialakulásának segítése, a tolerancia és a szociális készségek fejlesztésének lehetőségei.</p>	<p>A hatékony nevelés-oktatás feltételei A tanulók és a tanítási folyamat megfigyelése. Prevenációs és korrekciós eljárások a fegyelmezett tanítási-tanulási körülmények biztosítása érdekében. Az önfegyelemre nevelés módszerei. A kognitív és a motivációs önszabályozás kialakításának jelentősége. Az iskolai osztály csoporttá szervezésének feladatai és módszerei. Iskolalátogatással (hospitálás).</p> <p>Család és iskola A család és az iskola kapcsolatának jelentősége; a kapcsolattartás tartalma, formái a mikrotársadalom felé nyitott iskolában. A szülőket a nevelési folyamatba bevonó, a tanulási és magatartási problémákat a családdal és a társadalmi mikrokörnyezettel együttműködve megoldó pedagógiai módszerek ismerete.</p>

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat

<p>A tanítás-tanulás elméleti alapjai és módszerei</p>	<p>A tanulás, tudás elméleti alapjai A tanulásra vonatkozó tudományos ismeretek, tanuláselméletek, a természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei. A tanulói tudás szerveződésével és változásával kapcsolatos ismeretek. A fogalomrendszerek kialakulásának sajátosságai, az értelemgazdag fogalmi megértést elősegítő tanulási-tanítási módszerek ismerete. A készségek és képességek fejlődési folyamatainak ismerete. A kompetencia különböző értelmezési kereteire és fejlesztésére vonatkozó ismeretek. A szakértelem és a műveltség kialakulásának folyamataival kapcsolatos ismeretek. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők ismerete.</p> <p>Az oktatás szervezeti keretei, stratégiái, módszerei Az oktatás szervezeti kereteinek, formáinak, stratégiáinak, módszereinek, eszközeinek és ezek hatékony alkalmazásának feltételei, módjai. Az egységesség és differenciálás jegyében megvalósuló oktatás jellemzői. A differenciált tanulásszervezés, az egyéni és a csoportmódszerek, a személyre szóló és a teljes elsajátításhoz vezető tanítási módszerek.</p>	<p>Készség- és képességfejlesztés A tanulás eredményességét alapvetően befolyásoló képességek, a nyelvi-kommunikációs és a tanulási képességek szerepének ismerete. A transzfer és a problémamegoldás összefüggései, szerepük a tudás alkalmazásában.</p> <p>VAGY</p> <p>Információs-kommunikációs technológiák az oktatásban Az információs-kommunikációs technológiák, a multimédia alkalmazási lehetőségei az oktatásban-tanulásban.</p>
---	--	---

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
<p>Tanterv-fejlesztés és pedagógiai értékelés</p>	<p>A tantervelmélet és a pedagógiai értékelés alapjai A tanterv funkciói, típusai. A tananyag kiválasztását meghatározó társadalmi és kulturális tényezők, a tantervi szabályozás hazai gyakorlata. A pedagógiai értékelés funkciói, tárgyai, szintjei, viszonyítási alapjai. A közoktatási rendszer eredményességének értékelése. Az eredményes iskola. A külső és belső, a fejlesztő értékelés. A minőségfejlesztés intézményi feladatai és lehetőségei. Az iskolai innováció feladatai.</p>	<p>Tantervfejlesztés Az iskola és a tanár tervezési tevékenysége: pedagógiai program, helyi tanterv készítése, tanmenetkészítés, tématervezés (tematikus, epochális, projektterv); egyéni fejlesztési tervek készítése, óratervkészítés, felkészülés a tanítási órákra.</p> <p>VAGY</p> <p>Pedagógiai értékelés A nevelési-oktatási folyamatban alkalmazható értékelés módszerei és eszközei. A tanulók tantárgyi teljesítményeinek értékelése (becslés, mérés, szöveges értékelés), az önértékelés fejlesztése. Pedagógiai mérőeszközök készítése és használata.</p>

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
<p>Egyenlőtlenségek és sajátos nevelési igények</p>		<p>Egyenlőtlenségek és méltányosság az oktatásban Az igazságosság, az egyenlőség és a méltányosság alapelveivel és iskolai érvényesítésével kapcsolatos ismeretek. Az iskola feladatai és lehetőségei az esélyegyenlőség csökkentésében és a társadalmi kohézió fejlesztésében. A hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletekkel övezett kisebbségi létből fakadó nehézségek és az iskolai ku-</p>

		<p>darc közötti általános összefüggések, az ezzel kapcsolatos konkrét kutatási eredmények ismerete.</p> <p>VAGY</p> <p>Sajátos nevelési igények, iskolai integráció A speciális nevelési szükségletek okainak, fokozatainak ismerete. A pedagógus feladatai a hátrányos, a veszélyeztetett helyzetben levő, az előítéletektől sújtott, valamint a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatban. A hátrányok csökkentését célzó, tudományosan megalapozott pedagógiai eljárások ismerete. A befogadó pedagógia elvei, az együttnevelés gyakorlati megvalósítása, az integrált oktatás módszereinek és a lemaradó tanulók egyéni fejlesztési technikáinak ismerete.</p>
--	--	---

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
Az iskola-rendszer fejlődése és szabályozása	<p>A nevelés-oktatás története és intézményei A magyar közoktatás történeti gyökerei és jelenlegi intézményrendszere. A magyar közoktatás fejlődésének társadalomtörténeti összefüggései. A közoktatás fejlődését befolyásoló markánsabb pedagógiai irányzatok ismerete.</p> <p>Az iskola a társadalomban Az iskola mint szervezet, az oktatás társadalmi-gazdasági összefüggései, az iskolarendszer és az oktatás társadalmi meghatározottsága. A kultúraérzékeny iskola jellemzői; pluralizmus és szakmai autonómia. Az iskolarendszer fejlődése, szabályozásának rendje, működésének jogi keretei. Az Európai Unió közoktatási kultúrája és szabályozási gyakorlata.</p>	

Tantárgy	Tárgyelem	
	Elmélet	Gyakorlat
A tanári szerep, a tanári munka és fejlesztése	<p>Tanári szerep, tanári mesterség A tanári tevékenység megalapozásához szükséges kitekintés a társtudományokra: anyanyelv, magyar kultúrtörténet, európai ismeretek, etika, jogi, társadalmi, közgazdasági, környezetvédelmi, egészségnevelési alapismeretek. A tanári szerep dimenziói, erkölcsi és jogi meghatározottsága, a hivatás gyakorlása során felmerülő társadalmi szerepelvárások és fellépő szerepkonfliktusok. A tanári önreflexió szerepe a pályán való fejlődés folyamatában. A tanári munka tudományos alapjai, kutatási háttere, a tanári mesterség tudásbázisának bővülése. A nevelés, tanítás és tanulás kutatásának alapvető módszereivel, adatelemzési eljárásaival kapcsolatos ismeretek. Az oktatási kísérletek szervezésének és az eredmények értékelésének alapvető technikái.</p>	<p>Kommunikáció és konfliktuskezelés az iskolában Az iskolai, illetve a tanulási-tanítási folyamatban zajló interakciók és kommunikációs folyamatok sajátosságai, elemzési szempontjainak ismerete, ezek alkalmazásának képessége. A tanári kommunikáció és a tanítási készségek fejlesztése. Konfliktushelyzetek elemzésének képessége, a tanítási folyamat kommunikációs helyzeteinek szakszerű irányítása. Mikrotanítással párosítható.</p>